2.2.2021

MML 6329/00 08/2021

Liikenne- ja viestintävaliokunta

liv@eduskunta.fi

Liikenne- ja viestintävaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntö 1.2.2021, HE 263/2020 vp

MAANMITTAUSLAITOKSEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI YKSITYISTIELAIN 58 §:N MUUTTAMISESTA JA LUOTSAUSLAIN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta saada lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi yksityistielain 58 §:n muuttamisesta ja luotsauslain väliaikaisesta muuttamisesta.

Maanmittauslaitos lausuu vain yksityistielakiin esitetystä pysyvästä muutoksesta 58 §:ään liittyen. Maanmittauslaitos kannattaa ehdotettua muutosta. Vastaavaa sääntelyä tarvittaisiin lisäksi kiinteistönmuodostamista ja lunastusta koskevaan toimitusmenettelyyn.

Maanmittauslaitos tuo kuitenkin esille seuraavia seikkoja liittyen tehtyyn yksityistielain 58 §:n muutosesitykseen.

On monesta syystä kannatettavaa, että tiekunnan toimitsijamies tai tiekunnan hoitokunta ratkaisee etäyhteyksien käytön sekä käytön laajuuden yksittäisessä vuosikokouksessa tai ylimääräisessä kokouksessa. Lisäksi tiekunnan säännöissä tai tiekunnan edellisessä kokouksessa on vastaisuudessa tarkoituksenmukaista ratkaista kysymys etäyhteyksien käytöstä yksittäisissä tiekunnan kokouksissa. Suoraan lakiin perustuva oikeus osallistua tiekunnan kokoukseen videolla, puhelimella tai kirjeitse ei monesta syystä ole suositeltavaa. Tällöin myös tieosakkaiden yhdenvertaisuus saattaa vaarantua, koska tieosakkaiden valmiudet teknisesti, tiedollisesti ja taidollisesti etäosallistua vuosikokouksiin saattavat vaihdella, jolloin kokousmenettelyyn voi liittyä, etenkin seniorikansalaisille, haasteita. Tieosakkaiden oikeusturva on keskeinen huomioon otettava seikka.

On perusteltua, että tiekunnan kokoukselle määrätään siitä tiedotettaessa fyysinen selkeä pitopaikka, jolloin halukkaat tieosakkaat voivat olla joko asiamiehen kautta tai itse olla fyysisesti läsnä kokouksessa. Tiekunnan kokouksen puheenjohtajan ns. etäläsnäoloon tiekunnan kokouksessa lisäksi olisi suhtauduttava varauksella. Totaalisesti sitä ei kuitenkaan tule laissa evätä.

Maanmittauslaitos
Opastinsilta 12 C
PL 84
00521 Helsinki
Puhelin 029 530 1100
www.maanmittauslaitos.fi/yhteystiedot
kirjaamo@maanmittauslaitos.fi
Y-tunnus 0245954-4
Kotipaikka Helsinki

Allekirjoitettu sähköisesti
Markkula Markku (2.2.2021 07:54:30)
Kokkonen Arvo (2.2.2021 08:30:08)

Tiekuntien osakasmäärät keskimäärin suurenevat ja usea tieosakas ei ole paikkakuntalainen. Jossain määrin tiekunnan kokousta järjestettäessä ja sen laillisuutta tarkistettaessa (todettaessa) olisi kiinnitettävä huomio etäosallistujien tunnistautumiseen, kun osanottajamäärä kokouksessa on suuri, suoritetaan äänestyksiä ja tieosakkaat yleisesti eivät enää tunne toisiaan. Tarkentavia määräyksiä lakiin ei tältä osin tarvittane, mutta tiekunnan säännöissä asiasta voidaan säännellä.

Etäyhteyksien mahdollinen huono tekninen laatu on riskitekijä, johon liittyen on ratkaistava esimerkiksi kysymys siitä, miten potentiaalisiin oikeudenmenetyksiin kokouksen päätöksentekomenettelyssä on yksittäisen tieosakkaan kohdalla suhtauduttava. Joka tapauksessa etäläsnäolleella tieosakkaalla on oltava päätettävässä asiassa tosiasiallinen oikeudellinen intressi. Keskimäärin pelkkä mahdollisuus osallistua fyysisesti itse läsnä olemalla tiekunnan kokoukseen tai lähettämällä sanottuun kokoukseen asiamies ratkaissee haasteen siitä, onko tiekunnan kokouksessa tehdyt ratkaisut katsottava lainmukaisessa menettelyssä myös etäosallistunutta tieosakasta sitoviksi. Lisäksi tällä on oikeusturvakeinona *oikeus moittia* käräjäoikeudessa päätöstä, jossa sanotulla moittijalla on oikeudellinen intressi (eli ”voitettavaa”) ottaen huomioon myös yksityistielain 65 §:ssä säännellyt rajoitteet.

Viime aikoina on uutisoitu valtakunnallisesti yksityisteiden huonosta kunnosta, kun kunnat ovat vähentäneet osallistumista teiden kunnossapitoon. Muiden ohella tämä on koskenut Nurmijärven kuntaa. Yksityisteiden kunnossapitoon tarvittavien avustusten saaminen joustavasti tiekunnan kokousten myötävaikutuksella helpottuu, kun etäosallistumismahdollisuutta ja muuta sujuvaa kokousmenettelyä tieosakkaiden oikeusturva huomioon ottaen edistetään pysyvin lainsäännöksin.

Maanmittauslaitos joka tapauksessa kannattaa esitettyä YksTL 58 §:n pysyvää muuttamista.

Allekirjoitettu sähköisesti
Pääjohtaja Arvo Kokkonen

Allekirjoitettu sähköisesti
Maanmittausneuvos Markku Markkula

Tiedoksi Maa- ja metsätalousministeriö